

KURIKULUM PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ 2

Zora Syslová

Plánování TVP a jeho východiska

1. Nové přístupy ke vzdělávání
2. Principy individualizace
3. Projekt TVP

Nové strategie a metody

- **vzdělávání se realizuje nejen v řízených činnostech, ale průběžně, ve veškerém vzdělávání, ve všech situacích, k nimž v mateřské škole dochází**
- **dítě se učí především na základě své interakce s okolím a svou vlastní činností (spontánní)**
- **metoda prožitkového učení je založena na přímých zážitcích dítěte a vychází z jeho samostatné činnosti, individuální volby, z jeho zvědavosti a potřeby objevovat.**

Osobnostně orientovaný model výchovy a vzdělávání

- jedná se o výchovu a vzdělávání, které **je zaměřeno na dítě, jeho potřeby, zájmy a schopnosti**
- úkolem školy je umožnit každému dítěti rozvinout maximálně svůj potenciál a to v takových podmínkách, které respektují jeho individualitu

„Nikdo nemůže nikoho nic naučit, ale pedagog může vytvořit takové podmínky, v nichž se dítě naučí něco samo.“

Steen Larsen

INDIVIDUALIZACE

VYŽADUJE, ABY PEDAGOG
ROZLIŠOVAL NÁROKY NA DĚTI A
BRAL V ÚVAHU JEJICH RŮZNÉ
PŘEDPOKLADY

(9 typů intelligence)

UVĚDOMIT SI JEDINEČNOST KAŽDÉHO DÍTĚTE

Každé dítě je nositelem jedinečného vzoru a časového průběhu vývoje, stejně tak jako individuální osobností s jedinečným stylem učení, temperamentem, potřebami, zájmy, **charakteristickou strukturou inteligence, vloh a schopností.**

PLÁNOVAT BOHATOU NABÍDKU ČINNOSTÍ

Připraví-li učitelka takových **činností dostatečné množství** a mají-li děti **možnost si mezi nimi vybrat** takové, které odpovídají jejich zájmům a schopnostem, učinila tak jeden z velmi významných kroků k individualizovanému vzdělávání.

***„Cílem pedagogiky by mělo být
rozvíjení těch druhů
inteligence, které dítě má,
nikoli nátlak ve směru, kde
dítěti talent chybí. Pak může
dítě přijít i o to, co má.“***

MUDr. F. Koukolík

INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP

- = podpora dítěte v jeho silných stránkách (budoucí živobytí)
- = podpora deficitních stránek (ohrožení dalšího vzdělávání)

ZÁSADY:

- Možnost volby
- Samostatné rozhodování

Způsob plánování dříve

STÁT detailně vymezuje veškeré požadavky na vzdělávání dětí

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM vymezuje obsah vzdělávání – UČIVO = co učit děti podle věku

UČITELKA dodržuje, plní předem stanovené požadavky – předává informace

DÍTĚ přijímá informace

Současné přístupy

Vymezuje rámec kvality vzdělávání

Vymezuje kompetence dětí

Koordinátor, vytváří nabídku, poradce

Rozhoduje o sobě, učí se tím, že samo tvoří, je aktivní

PLÁNOVÁNÍ

- Situační plánování
- Stanovení tématu
- Výběr kompetence
- Výběr dílčích cílů
- Plánování činností

Podmínky navržených aktivit:

- Děti pracují samostatně, bez vedení učitelkou
- Činnost je založená na spolupráci dětí
- Činnost nemá předem daný postup (děti samy volí, jak budou postupovat)

Plánování TVP

- Vychází ze znalosti dětí a jejich vzdělávacích potřeb (diagnostika)
- Vychází ze ŠVP
- „myšlenková mapa“

Myšlenková mapa

RVP PV (Praktický průvodce TVP)

- Název
- Hlavní vzdělávací cíle
- Činnosti, vhodné situace (měly by pokrývat všechny vzdělávací oblasti)
- Jak jsme dospěli k cílům?

KPZMŠ (str. 208)

- Analýza situace
- Vstup do ŠVP – téma a kompetence
- Diskuse s dětmi (analýza vzdělávacích potřeb)
- Dílčí cíle
- Činnosti
- Zpětná vazba

- HAVLÍNOVÁ, M., VENCÁLKOVÁ, E. a kol. *Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (aktualizovaný program)*. Praha : Portál, 2006. ISBN 80-7376-061-5
- KOVALIKOVÁ, S. *Integrovaná tématická výuka*. Kroměříž : Spirála, 1995. ISBN 8-901873
- BURDÍKOVÁ, L., KREJČOVÁ, V. Jedna z cest, jak si vytvořit nové kurikulum pro svoji mateřskou školu (2. část). In BURIANOVÁ, J., JAKOUBKOVÁ, V., NÁDVORNÍKOVÁ, H. *Vedení mateřské školy, koncepce rozvoje školy a její realizace*. Praha: RAABE, 2002, s.18-22.
- PASCH, M. a kol. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha : Portál, 1998. ISBN 80-7178-127-4
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Věstník MŠMT, sešit 2, Ročník LXI, únor 2005.
- SMOLÍKOVÁ, K. *Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy*. Praha : VÚP, 2005. ISBN 80-87000-01-3
- SMOLÍKOVÁ, K. *Praktický průvodce třídním vzdělávacím programem MŠ*. Praha : VÚP, 2006. ISBN 80-87000-04-8
- SYSLOVÁ, Z. *Školní vzdělávací programy a evaluace v mateřské škole*. [CD ROM] Praha : Verlag Dashofer, 2007. ISSN 1802-4130